

SchrijfWerk

De administratieve kant van de uitbating van een jeugdverblijfcentrum komt aan bod in de rubriek SCHRIJFWERK. In ons thema-nummer rond duurzaamheid laten we je kennismaken met een leuke administratieve kant: het bekomen van subsidies en premies.

WORD PREMIEJAGER

WEGWIJS IN DE DOOLHOF VAN MILIEUBEWUSTE PREMIES EN DUURZAME SUBSIDIES

Het begrip duurzaamheid raakt steeds meer ingeburgerd. Hier en daar komt men tot het besef dat een leefbare wereld voor de komende generaties enkel mogelijk zal zijn als mensen bewuster willen omgaan met hun leef- en consumptiepatroon.

Ook de overheid wil inspelen op deze nieuwe evolutie. Het beleid tracht enerzijds te informeren en biedt anderzijds een ruim gamma aan subsidiekanalen. Het aanvragen van premies en subsidies gaat steevast gepaard met wat papierwerk, maar ook het opzoeken van de mogelijkheden vraagt heel wat tijd. Daarom willen

we je graag op weg helpen in je zoektocht. We leiden je rond in de wereld van energie-, water- en andere milieuvriendelijke premies en subsidies.

WEG MET ENERGIE- VERSPILLING

Op vlak van energie valt er het meest (terug) te verdienen. Particulieren, verenigingen en bedrijven kunnen voor deze premies en subsidies op diverse niveaus terecht. Het merendeel van de premies wordt echter uitgedeeld door de netwerkbeheerders zoals Gedis, In-terelectra, PBE, WVEM en Iveg (niet te

verwarren met de energieleveranciers zoals Electrabel, Nuon of Ecopower). Al deze netwerkbeheerders mogen de invulling van de wettelijk opgelegde REG-premies (Rationeel Energiegebruik) deels zelf bepalen. Dat betekent dat de bedragen niet overal gelijk zijn en ook de premieaanvragen en voorwaarden van elkaar kunnen verschillen. Hou er bovendien ook rekening mee dat het lijstje premies jaarlijks wordt aangepast. In 2006 bijvoorbeeld is het aanbod aan energiepremies bijna verdubbeld.

Als kamphuseigenaar moet je vooral kijken naar premies voor bedrijven. Voor particuliere premies kom je doorgaans niet in aanmerking omdat de netwerkbeheerders daarmee personen bedoelen van wie het gebouw in kwestie de hoofdverblijfplaats is. Een aantal van de premies voor bedrijven is bovendien heel specifiek gericht op grote bedrijven. Om die reden nemen we bijvoorbeeld frequentieregelingen en hoogrendementsmotoren, ventilatiesystemen en rechtstreekse aardgasverwarming niet op in ons artikel. Wat is dan wel relevant voor de sector van het jeugdtoerisme?

Condensatieketel op aardgas

Condensatieketels zijn zodanig ontworpen dat er permanent een be-

langrijk deel van de waterdamp in de verbrandingsgassen kan condenseren. Zo wordt meer nuttige warmte vrijgemaakt en dat levert een energiebesparing van 10% op.

PREMIE: 9 EUR per kW (125 EUR indien kW <24); max. 12 500 EUR

OPMERKING: bij Gedis gaat de premie nog iets ruimer dan condensatieketels, daar wordt gesproken over condensatietoepassingen op aardgas.

Dak- en muurisolatie

Het aanbrengen van thermische isolatie is zowat de belangrijkste ingreep om een gebouw energiezuiniger te maken. De isolatie dient natuurlijk goed en nauwkeurig geplaatst te zijn. Bij nieuwbouw en vernieuwbouw is dakisolatie intussen verplicht. Voor deze premie wordt een R-waarde van minstens 3m² K/W gehanteerd.

PREMIE: 1,25 tot 2 EUR/m²

OPMERKING: Interelectra en Iveg voorzien in 2006 geen premie voor het aanbrengen van dakisolatie. Gedis geeft 2 EUR per m² en geeft deze ook voor muurisolatie.

Zonneboiler

Met een zonneboiler kan je op een eenvoudige, milieuvriendelijke manier een groot deel van het warm water

aanmaken door gebruik te maken van de gratis zonnewarmte.

PREMIE: 75 EUR/m², min. 625 EUR, max. 6 250 tot 6 500 EUR (afhankelijk van netwerkbeheerder)

OPMERKING: in Vlaams-Brabant geeft de provincie nog een extra premie en ook enkele gemeenten geven nog een aanvullende premie.

Superisolerend glas

Hoogrendementsglas isoleert vijfmaal beter dan enkel glas en twee tot drie keer beter dan gewoon dubbel glas.

PREMIE: 10 EUR/m², max. 3 750 EUR (zowel voor nieuwbouw als verbouwing)

OPMERKING: de nieuwe beglazing dient een U-waarde te halen van maximum 1,3 W/m²K. Deze premie kan je niet bij alle netwerkbeheerders bekomen.

Warmtepomp

Met een warmtepomp haal je de warmte, hoe gering ook, uit je omgeving: de lucht, het water of de bodem. Er is voldoende warmte in de natuur, zelfs om een grote woning te verwarmen.

PREMIE: 105 EUR tot 210/kW, min. 250 EUR, max. 6 250 EUR

OPMERKING: de minimum COP-waarde (winstfactor) moet 3,5 zijn. Deze premie kan je bij Gedis niet bekomen voor warmtepompen van het type lucht/lucht. Interelectra en Iveg geven ook nog een premie voor warmtepompboilers. Deze premie bedraagt maximaal 625 EUR.

New en Relighting

Verlichting is een behoorlijke energievreter, dus het plaatsen van nieuwe en betere lampen kan heel wat voordeel opleveren. Deze premie is eigenlijk vooral bedoeld voor bedrijven met heel grote kantoorruimtes en opslagplaatsen, het kan echter ook de moeite lonen voor de grotere jeugdverblijfcentra.

PREMIE: 100 EUR/kW, max. 3 750 tot 4 000 EUR

OPMERKING: in geval van relighting passen sommige netwerkbeheerders een vrij ingewikkelde berekening toe. Het plaatsen van dimmers, naderingdetectie en elektronische voorschakelapparatuur zorgt voor extra premies of een verhoging van het maximumbedrag.

Energieaudit

Bij een energieaudit wordt het gebouw door specialisten gecontroleerd op plaatsen waarlangs energie verloren gaat. Betere oplossingen worden dan voorgesteld. In het vorige nummer van HuisWerk verwezen we in dit verband reeds naar het project van vzw Dialoog. Zij bieden betaalbare energieaudits aan op maat van jeugdverblijfcentra. Je vindt meer informatie op www.dialoog.be, daar klik je eerst "bouwen" aan en dan "advies groepsaccommodatie".

PREMIE: 175 tot 30 000 EUR

OPMERKING: je kan kiezen voor een snelle of een grondige audit. Sommige netwerkbeheerders geven echter maar een premie voor uitgebreidere audits.

Het mag intussen wel duidelijk zijn dat elke netwerkbeheerder zijn eigen eisen stelt voor de toekenning van premies. Toch zijn er ook een aantal algemene voorwaarden die bij allen terugkomen. Vooraf dient steeds een correct ingevulde aanvraag doorgestuurd te worden, na afloop van de werken moet er een geldige factuur kunnen worden voorgelegd. Deze factuur moet bovendien gedateerd zijn in het jaar dat de premie beschikbaar was, voor het doorsturen van de factuur heb je soms nog enkele maanden extra tijd. Meestal moet er ook een technisch schema of een berekening door de installateur worden meegestuurd. De netwerkbeheerders behouden zich steeds het recht voor om controle langs te sturen of om de premies te schrappen indien hun budget voor het jaar reeds opgebruikt werd. Het is dus beter om je aanvraag in het begin van het jaar door te sturen.

Je premie zal ook nooit meer dan 50% van de totale aankoopwaarde kunnen zijn en er is een maximumgrens wanneer je meerdere premies cumuleert. Doorgaans vindt de uitbetaling binnen de zes maanden na het doorsturen van de facturen plaats. En natuurlijk dien je klant te zijn bij de netwerkbeheerder waarbij de je de premie aanvraagt, dit om te vermijden dat je éénzelfde premie bij diverse netwerkbeheerders kan aanvragen.

Meer informatie over de REG-premies kan je vinden bij:

- Gedis: www.gedis.be
- Interelectra: www.interelectra.be
- WVEM: www.wvem.be
- PBE: www.pbe.be
- Iveg: www.iveg.be

En er zijn nog meer energieprijzen te bekomen. Sommige gemeenten geven voor bepaalde energiemaatregelen nog een extra premie. Niet enkel voor particulieren, maar ook voor verenigingen of bedrijven. Naast gemeenten doen ook de andere overheden nog hun duit in het zakje. Zo is er in de provincie West-Vlaanderen een aparte subsidie voor kamphuizen die energie-, milieu- of waterbesparende maatregelen nemen. Dit bedrag kan

oplopen tot 60% van de kosten met een maximumbedrag van 25 000 EUR. Vlaanderen biedt een ecologisteun, maar daar kunnen vzw's geen aanspraak op maken. Tot slot geeft de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie van de Vlaamse Gemeenschap ook nog een premie (10%) voor fotovoltaïsche zonnepanelen. Daarmee kan je zelf energie produceren. Voor wat je produceert, krijg je "Groenestroomcertificaten". Per 1000 kWh die je produceert, krijg je een certificaat dat 450 EUR waard is. Meer informatie over dit systeem kan je terugvinden bij de VREG (Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt, www.vreg.be) of op www.energiesparen.be.

Via deze laatste website of via www.premiezoeker.be kan je trouwens ook heel gemakkelijk zien op welke energieprijzen je recht hebt. Het zoekstelsel houdt rekening met particulieren, bedrijven, overheden en verenigingen en gaat vervolgens per gemeente op zoek naar de premies waar je recht op hebt. Toch geven we de raad om zelf de gemeente te contacteren en na te gaan waar je recht op hebt, het overzicht is namelijk niet altijd even actueel en soms worden er uitzonderingen gemaakt voor vzw's.

ZUIVER WATER

Duurzaam omspringen met energie is één zaak, maar ook voor water kunnen heel wat inspanningen gebeuren en zijn premies verkrijgbaar. Helaas is het aantal premies beperkt, geven niet alle gemeentes ze en zijn de bedragen lang niet overal gelijk.

Hemelwaterput

Wie regenwater opvangt in een regenwaterput en dat water vervolgens gebruikt om minstens één toilet op aan te sluiten, kan daarvoor een premie krijgen. Om te weten of jouw gemeente deze premie geeft, neem je best contact op met de technische dienst of milieudienst van je gemeente.

Je eigen waterzuiveringsinstallatie

Omdat het in landelijke gebieden niet altijd mogelijk is om op de bestaande riolering aan te sluiten, gaat men daar op zoek naar andere systemen. Een KWZI (Kleinschalige Waterzuiveringsinstallatie) behandelt gemiddeld het afvalwater van een 200-tal personen. Voor de inplanting hiervan zijn doorgaans de gemeenten verantwoordelijk. Wie op zo'n kleinschalige installatie niet kan aansluiten, zal zijn afvalwater individueel moeten zuiveren via IBA's (Individuele Behandeling Afvalwater). Voorlopig neemt men voor bestaande lozingen genoeg met de installatie van een goed werkende septische put. Voor nieuwe lozingen wordt een grondigere zuivering opgelegd.

Het plaatsen van een IBA is onderworpen aan een stedenbouwkundige vergunning (voorheen bouwvergunning), behalve als hij volledig ondergronds is. De kosten voor individuele behandeling van afvalwater variëren sterk naargelang het terrein en het type installatie. De richtprijs voor de aankoop van een dergelijke installatie is 3 750 EUR. Installatie en aansluiting worden geschat op 2 000 EUR. Het Vlaamse Gewest kan dan een vrijstelling op de saneringsbijdrage verlenen, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. Het waterverbruik mag bijvoorbeeld niet hoger zijn dan 500m³ per jaar en de lozing moet gemeld zijn volgens de Vlarembepalingen. Sommige gemeenten geven ook een subsidie bij de bouw van een IBA. In dat geval verdubbelt het Vlaams Gewest deze subsidie met een maximum van 1 000 EUR.

Meer informatie over duurzaam omgaan met water kan je vinden op www.waterloketvlaanderen.be.

MEER GROEN

Ben je de gelukkige eigenaar van een stukje (landbouw)grond of bos, dan maak je dankzij het nieuwe bos-

decreet kans op een aantal premies. Voor het bebossen of herbebossen van een privé-bos, maar ook het bebossen van landbouwgronden worden subsidies voorzien. De grootte van deze subsidie is afhankelijk van het type boomsoort, maar varieert tussen 1 500 en 3 950 EUR per hectare. Voor het bebossen van landbouwgrond geldt een apart subsidiereglement. De aanplantingssubsidie varieert dan tussen 850 en 3 700 EUR per hectare.

Ook het openstellen van je bos als speelbos kan je een premie opleveren. De premie van 2 EUR per meter opengestelde bosweg en 50 EUR per hectare die geldt voor het gewoon openstellen van bossen, wordt in dat geval uitgebreid met 100 EUR per hectare speelbos. Al deze premies dienen aangevraagd te worden bij de provinciale woudmeesters. Meer informatie vind je op www.steunpuntjeugd.be/themas/groene_ruimte/hulpmiddelen.

Wie niet over een grond of bos beschikt, kan ook op een andere manier extra groen creëren. Diverse gemeenten geven aan particulieren en verenigingen een premie (25 EUR/m²) om hun (plat) dak in een groene tuin om te vormen. De provincie Vlaams-Brabant doet daar nog eens 15 EUR/m² bovenop. De meeste gemeenten hanteren wel een maximumgrens wat het aantal vierkante meter betreft. Hou er wel rekening mee dat de dragende structuur van je dak het extra gewicht van zo'n "groendak" moet aankunnen. Een groendak aanleggen op een licht hellend dak kan overigens ook. Meer informatie over groendaken kan je vinden op www.bosengroen.be: je klikt eerst "groen" aan en dan "groen in en om de woning".

Met dank aan Geert Flipts, communicatieverantwoordelijke van het Vlaams Energieagentschap

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

WATER EN ZON IN MONSALVAET WESTOUTER

In de herten van KSA-Noordzeegouw weten ze al langer dan vandaag dat duurzaam met milieu en energie omspringen belangrijk is. Beheerder Ward Poppe hield bij wijzigingen aan de gebouwen Parsifal, Lanceloot en Monsalvaet steeds zoveel mogelijk rekening met duurzaamheid én de premies die daarvoor te krijgen zijn. Zo werd vrij recent een waterreservoir aangelegd waarin 20 000 liter regenwater wordt opgevangen. Daarop werd een deel van de toiletten aangesloten. Monsalvaet gebruikt daardoor nu zo'n 200 liter drinkwater per dag minder dan vroeger. De aanleg van de hemelwaterregenput werd deels gesubsidieerd door de provincie West-Vlaanderen. Naast regenwater bespaart Monsalvaet ook nog op een andere manier op hun sanitaire installatie. Het water wordt opgewarmd door enkele zonnepanelen. Op die manier besparen ze elektriciteit en bovendien kregen ze een premie van netwerkbeheerder Gedis. Bij hen klopte Ward ook aan voor de plaatsing van superisolerend glas. Telkens er nog gerenoveerd wordt, kiest Monsalvaet voor dit type glas. De premies hiervoor zijn niet zo groot, maar samen met de steun van Toerisme Vlaanderen en het gereduceerde energieverbruik is ook deze investering mogelijk zonder de groepen hiervoor extra te laten betalen.

DE BEVER VAN SLOERODOE BOCHOLT

In ons artikel halen we een heel aantal subsidiemogelijkheden aan, maar ze zijn onmogelijk voor iedereen in kaart te brengen. In speciale gevallen zijn er immers nog andere mogelijkheden om financiële steun te krijgen. Zo is er jeugd- en kampheem Sloerodoe in Limburg, tegelijk de vaste thuishaven van KSJ Bocholt. Dit kamphuis besloot in 2005 een eigen kleinschalige waterzuivering te plaatsen omdat ze nooit op de riolering zouden worden aangesloten en toch moesten voldoen aan de Vlarem II wetgeving die in 2008 in voege treedt. Het systeem kostte 32 000 EUR en de mensen van Sloerodoe konden daarvoor helaas geen beroep doen op premies van de gemeente of provincie. Er kon wel worden aangeklopt bij Toerisme Vlaanderen (maximaal 40% subsidiëerbaar), maar hun speurtocht leverde een nog beter alternatief op. Omdat het kamphuis in een landbouwzone gelegen is, werd aangeklopt bij het Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw (PVL) in Bocholt. Normaal kunnen enkel landbouwers bij het PVL terecht voor subsidies, maar omdat zij nog geen ervaring hadden met het door Sloerodoe gekozen toestel, de IBA IIA Bever, werd een proefproject opgestart en kreeg het kamphuis alsnog 50% van de aankoopssom terugbetaald. Of hoe voldoende zoeken naar andere subsidievormen kan lonen!